

Institut Européen des Jardins & Paysages

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen

Inventaris Vlaams-Brabant

Domein Zielenberg

Auteur(s) : Onroerend Erfgoed | Flanders Heritage Agency
www.onroenderfgoed.be <https://inventaris.onroenderfgoed.be>

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen
Inventaris Vlaams-Brabant
Domein Zielenberg

Titel:	Domein Zielenberg
Provincie:	Vlaams-Brabant
Gemeente:	Bierbeek
Deelgemeente:	Lovenjoel
Bron:	Schepping: 2015-05-12 Bijwerken: 2018-10-16 URI: https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/300778
Coördinaten:	Breedte: 4.80163952919 Lengte: 50.8513848614

Primaire tekst

Park van circa 5 hectare, in 1925-1930 aangelegd op heuvelsite; radiaal-concentrisch patroon bij villa met dienstgebouwen, houten belvédèrepaviljoen; zwembad in 1940.

De stafkaart van 1930 geeft een duidelijk beeld van het landgoed, dat enkele jaren eerder was aangelegd op de westflank van de Zielenberg en door de eigenaar aanvankelijk 'Bladerhof ' werd genoemd. De Zielenberg maakt deel uit van het massief dat de waterscheiding vormt tussen het Dijle- en het Velpebekken. Bij de aanleg van het domein werd vooral de steile, westwaarts georiënteerde helling benut, een ontsluiting van fijnzandig tertiair substraat (Tongeriaan), die op 200 meter afstand een hoogteverschil bereikt van meer dan 20 meter. De plaats waar in 1928 de villa werd gebouwd kijkt uit over het Bruulbos en over de vallei van de Bruulbeek. Aan de zuidrand van het circa 5 hectare grote domein, lager op de helling, waren een aantal jaar eerder enkele dienstgebouwen (garage en conciërgewoning) opgetrokken. De nutstuin, die omgeven is door een laag muurtje met een draadafsluiting en die een serre omvat, is gesitueerd in het zuidwesten van het domein, aan de voet van de helling, tegen het Bruulbos aan. Aan de voet van de helling bevindt zich ook een kleine 'Lourdesgrot'.

Het uitzicht van de villa, omgeven door terrassen en, vanaf 1940, met een zwembad, wordt vooral bepaald door zijn witstenen parement en gegroefde pilasters tussen elke travee. Opmerkelijk zijn ook de rozetjes tussen de ramen van de beneden- en de eerste verdieping. Deze villa vormt het centrum van een radiaal-concentrisch patroon van wegen en wandelpaden. Op de helling van het Bruulbeekdal zijn de concentrische paden ingegraven en daardoor ontstond zoets als een terrassenreliëf. Lijnaanplantingen langs dreven of paden zijn niet meer zichtbaar, behalve een kort dreefje met bruine beuken (*Fagus sylvatica* 'Atropunicea') met stamomtrekken van nog geen 2 meter aan de oostzijde van het domein en een rijbeplanting met hangende zilverlinde (*Tilia petiolaris*), waarvan één met een stamomtrek van 217 centimeter gemeten op 150 cm hoogte. Dit is dan ook de dikste boom van het domein, want na bijna 70 jaar hebben weinig bomen een omtrek van 2 meter bereikt; de meeste zien er weinig vitaal uit, misschien te verklaren door de bodemgesteldheid. Het hele domein geeft een beboste indruk, die vermoedelijk ook door de ontwerper of eigenaar gewild is, want het wordt in 1930 – direct na de aanleg – bijna integraal als bos in kaart gebracht. Dit is eigenaardig, want daardoor bleef de bewoners van de villa een boeiend panorama onthouden. Dit is vermoedelijk de reden waarom bij een verbouwing in 1940 de uitbreiding van het gebouw in zuidelijke richting van een dakterras werd voorzien, liever dan een opening te maken in de beboste helling.

De nog aanwezige sieraanplantingen aan de rand van de kleine open ruimte rond de villa bestaan uit twee rode meidoorns (*Crataegus laevigata* 'Paul's scarlet') die de monding van de toegangsreef signaleren die vanaf de steenweg Leuven-Tienen op de villa toeloopt, een zilverlinde (*Tilia tomentosa*), een *Magnolia x soulangeana*, een hemelboom (*Ailanthus altissima*),

een Californische schijn cipres (*Chamaecyparis lawsoniana*), een taxus (*Taxus baccata* 'Aurea'), een Noorse esdoorn (*Acer platanoides*), een gewone plataan (*Platanus x hispanica*), een sitkaspar (*Picea sitchensis*) en twee grove dennen (*Pinus sylvestris*). Verder van de villa komen geen siersoorten meer voor, behalve de vermelde rij zilverlinden, een bontbladige esdoorn (*Acer pseudoplatanus* 'Leopoldii') en verspreide Pontische rododendrons (*Rhododendron ponticum*), gewone mahonia (*Mahonia aquifolium*) en gewone laurierkers (*Prunus laurocerasus*). Naast het zwembad daalt een trap de helling af naar een (in 1998 bouwvallige) zeshoekige gloriëtte met wanden van houten traliewerk. Op de pergola die een gedeelte van deze trap overdekt, bevindt zich de interessantste, zeldzaamste cultuurplant van het domein: *Smilax rotundifolia*, een windende, uit Noord-Amerika afkomstige heester uit de liliëfamilie.

Auteur: De Jaeck, Herlinde

Auteur: Deneef, Roger

Auteur: Wijnant, Jo

Datum: 2004

Titel Text: Park van villa Zielenberg

Grafische documenten



Een zeshoekige houten gloriëtte in het domein Zielenberg te Lovenjoel. (Deneef, Roger, 01-01-1998, ©Vlaamse Gemeenschap)



Het kasteel Zielenberg te Lovenjoel met dakterras en zwembad na de verbouwingen van 1940. (Collectie Blockx-Meulemans, 01-01-1941, ©Vlaamse Gemeenschap)

Bibliografie

Kadasterarchief Vlaams-Brabant, Kadastrale opmetingsschets Lovenjoel 1929/2 en 1925/3.

KRÜSSMANN G., *Handbuch der Laubgehölze (III)*, 1978, p. 340.

SCHEYS G., Bodemkaart van België: kaartblad Lubbeek 90W, 1957.

VAN DEN BROECK E., Carte géologique de la Belgique, feuille N° 90 Lubbeek-Glabbeek-Suerbempde, 1905.

Relaties

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/127021>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/215120>

Beknopte karakterisering

Datering: interbellum

Typologie: Mariagrotten, jachthuizen, moestuinen, openluchtzwembaden, opslagplaatsen, private parken, serres, tuin- en parkbeplantingen, tuinpaviljoenen, villa's (bouwkundig erfgoed)